

Свинаренко Н.О.

кандидат історичних наук, доцент кафедри українознавства і мовної підготовки іноземних громадян, Харківський національний економічний університет ім. С. Кузнеця

Про допомогу українцям на початку російської збройної агресії у 2022 рр. (на прикладі діяльності польських гуманітарних місій)

З початку повномасштабної російської агресії, з кінця лютого 2022 р. і до цього часу, Республіка Польща регулярно надає підтримку нашому народу – моральну, психологічну, матеріальну. Ця допомога у найскладніші для нашої державності часи українському народу дуже потрібна і є практично безцінною. На сучасному етапі з Польщею Україну поєднують і деякі спільні історичні процеси, і культурні та науково-освітні заходи, і релігійні течії, обмін досвідом становлення місцевого самоврядування, тощо [1, с.314]. Останнім часом у більшості великих українських міст працювали агенції по працевлаштуванню у Польщі українських громадян, популярними були курси вивчення польської мови, проводилися спільні науково-освітні проекти [2, с.75]. Метою даної роботи є характеристика діяльності польських гуманітарних місій як на території України, так і на території Республіки Польща на час російської збройної агресії.

Враховуючи той факт, що війна з рашистами ще триває, а польські гуманітарні місії практично щодно допомагають нужденним українцям у різних населених пунктах як нашої України, так і поза її межами, систематизованих та комплексних праць з цієї тематики на даний момент ще не написано. Дана робота спирається, переважно, на інформацію інтернет-джерел. Одним з прикладів тривалої допомоги українцям є робота релігійної місії «Карітас-Спес України», за

фінансової підтримки Міністерства Закордонних Справ Польщі та «Карітас Польща», яка вже другий рік реалізує проєкт «Діяльність медико-соціальних кабінетів в містах Запоріжжі, Бердянську (Запорізька область), Харкові та ін. [3]. Там безкоштовно місцевому населенню надають фахову консультацію лікарі, міряють тиск, роблять кардіограму з подальшим розшифруванням та безкоштовно отримують необхідні пацієнту ліки, дитячі та дорослі підгузки, дитяче харчування. Ця організація активно допомагає внутрішньо переселеним особам зі східних регіонів України, котрі були під російською окупацією, дітям-сиротам, хронічно хворим, особам похилого віку, особам з інвалідністю, багатодітним родинам, безробітним.

Благодійні польські фонди дбають і про фізичне здоров'я наших українців, зокрема і тих, хто залишився за російської окупаційної влади жити у своїх домівках. Вони оплачують медичні лікарські огляди місцевого населення у Харківській області, необхідні консультації вузькопрофільних лікарів-спеціалістів у Куп'янську, Ізюмі, навколишніх селах у жовтні-листопаді 2022 р. [4]. У даному випадку величезна подяка організаторам цієї благодійної акції, бо тут важливе значення має своєчасність надання місцевому населенню медичної або ж психологічної допомоги з одного боку; а з іншого боку – навіть в обласному центрі, у м. Харкові не всі медичні установи працюють у повноцінному режимі та не мають змоги надавати фахову допомогу через ракетні удари, обстріли, нанесені пошкодження інфраструктури, онлайн-роботу деяких служб та ін.

Яскравим прикладом благодійної діяльності на Україні є діяльність Товариства польської культури імені Яна Павла II при Римо-католицькій парафії святого Іоанна Хрестителя та Карітасу

Елцької дієцезії у Польщі [5]. Зокрема, м. Первомайськ (Миколаївська обл.) ще весною отримав 17 тонн гуманітарної допомоги для найменш забезпечених мешканців міста і переселенців. У цьому місті Товариство польської культури імені святого Яна Павла II діє ще з 2011 р., очолює його Лариса Качуровська. Історично так склалося, що у м.Первомайську проживали багато етнічних поляків. Метою його є збереження польських давніх та популяризація сучасних традицій, культури, вивчення польської мови, літератури та забезпечення потреб людей, які мають польське походження. Але останнім часом до даної організації активно залучаються і ті, особи, хто бажає більше знати про Польщу, життя у ній, хто шукає своє польське коріння. Станом на сьогодні Товариство польської культури імені святого Яна Павла II співпрацює із релігійними організаціями, зокрема з Римо-католицькою парафією святого Іоанна Хрестителя. Гуманітарну допомогу потребуючим, зазвичай, духівники супроводжують самостійно, за потреби їм допомагають волонтери. Гуманітарною допомогою представники Римо-католицької парафії святого Іоанна Хрестителя забезпечують не тільки парафіян та етнічних поляків м. Первомайська, а й місцевих літніх громадян, багатодітні родини, родини військовослужбовців ЗСУ, родини з немовлятами та інвалідами [5]. Також ця релігійна організація привозить значну кількість продуктів харчування, необхідних ліків, перев'язувальні засоби, медичні інструменти. реабілітаційне обладнання для польових шпиталів нашим ЗСУ.

А яскравим прикладом надання благодійної допомоги українським біженцям за кордонами України є діяльність Всесвітньої Лютеранської Федерації, котра допомагає всім віковим категоріям наших громадян – від немовлят до пенсіонерів на території

Вармінсько-Мазурського, Лодзьського, Мазовецького, Нижньосілезького, Поморського, Сілезького воєводств Республіки Польща [6]. Допомога, яка надається цією релігійною організацією – продукти харчування, одяг, мило, підгузки, чистячі засоби, ліки. Величезне значення має і те, що відома релігійна організація надає українським біженцям грошову допомогу, допомагає підтримати чи відновити психічне та психологічне здоров'я постраждалим, волонтери консультують щодо того як залікувати українцям психологічні травми та пережитий стрес через пошкодження особистого житла, втрати роботи, рідних людей, близьких чи гарних знайомих. Щодо фінансової допомоги українським біженцям, то Всесвітня Лютеранська Федерація відкрила центри збору благодійних пожертв готівки у польських містах: Бельсько-Бялі, Битомі, Вроцлаві, Гданську, Згежі, Меховіцах, Оструді [6].

Висновок. Таким чином, починаючи з кінця лютого 2022 р. польські гуманітарні місії, за участі як державних, так і неурядових структур, благодійних пожертв громадян, активно допомагали та допомагають нужденним українським громадянам як на території України, так і поза її межами – родинам з немовлятами, багатодітним, інвалідам, сиротам. Завдяки цьому постраждали від війни українці отримують необхідну продовольчу, медичну, матеріальну та ін. допомогу, допомагають швидше пристосуватися до нових реалій.

Список використаних джерел

1.Свинаренко Н.О. Польсько-українська співпраця на основі освітніх, культурних, економічних здобутків: проблеми і перспективи // *Multidimensionality of Ukrainian-Polish cooperation: genesis, particularities and prospects* : Scientific monograph [science eds. T.

Astramovich-Leik, Ya. Turchyn, O. Horbach]. Riga, Latvia : «Baltija Publishing», 2022. P. 302-315.

2. Свиначенко Н.О., Добрунова Л.Е. Про польсько-українську гуманітарну співпрацю // *Мова і міжкультурна комунікація: теорія та практика*: збірник матеріалів III Всеукр. наук.-практ. конференції (м. Полтава, 25 травня 2022 р.) Полтава : ПДАУ, 2022. С.75-79.

3. Допомога з Польщі потребуючим з України. URL: <https://caritas-spes.org/ua/news/news/dopomoga-z-polschi-dlja-potrebujuchih-ukraini.html> (дата звернення: 21.11.2022).

4. Польська гуманітарно-медична місія прибула в Україну. URL: <https://www.ukrinform.ua/rubric-uarazom/3614696-polskagumanitarnomedicna-misia-pribula-v-ukrainu.html> (дата звернення: 21.11.2022).

5. Савва Ю. Первомайчани отримали 17 тонн гуманітарної допомоги за сприяння Товариства польської культури. URL: <https://thegard.city/articles/205830/gumanitarka-vid-rimo-katolickoi-parafii> (дата звернення: 21.11.2022).

6. Всесвітня Лютеранська Федерація / Lutheran World Federation (LWF). URL: <https://mapujpomoc.pl/uk/placowki/wseswitnia-ljuteranська-федерация-lutheran-world-federa/> (дата звернення: 21.11.2022).

